אם הקפיד עליו אין, אי לא, לא: איזהו רוק תפל: תנא "כל שלא טעם כלום מבערב סבר רב פפא קמיה דרבא למימר כמאן דאמר לא טעם מידי באורתא אמר ליה רבא מי קתני 'בערב' "מבערב" קתני לאפוקי היכא דקדים ואכיל, אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן 'איזהו רוק תפל כל שעבר עליו חצות לילה ובשינה, למימרא דבשינה תליא מילתא *והתנן ישן כל היום אין זה רוק תפל, ניעור כל הלילה הרי זה רוק תפל! התם במחנמנם, *היכי דמי מתנמנם? אמר רב אשי נים ולא נים תיר ולא תיר דקרו ליה ועני ולא ידע לאהדורי סברא, כי מדכרו ליה מדכר תנא "השכים ושנה פרקו אין זה רוק תפל ועד כמה? אמר רב יהודה בר שילא אמר רב אשי אמר רבי אלעזר "כל שיצא רוב דבורו של שלש שעות: מי גריסין לעיסת גריסין של פול וכו': לימא מסייע ליה לריש לקיש דאמר ר"ל "רוק תפל צריך שיהא עם כל אחד ואחד"? דלמא 'הבלא דפומא מעלי. מתניתין דלא כרבי יהודה דתניא "ר' יהודה אומר מי גריסין רותח ועובר שיתן לתוכו מלח" מאי משמע דהאי "עובר" לישנא דאקדומי הוא? אמר ר"נ בר יצחק דאמר קרא "ירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור את הבושי" אביי אמר מהבא "והוא עבר לפניהם ואיבעית אימא מהבא "ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם": מי רגלים שהרמיצו: תנא "כמה חימצן שלשה ימים א"ר יוחנן כל שיעורי חכמים בבתמים צריך שיעור לשיעורן-דילד או דזקן, דאיש או דאשה, מכוסים או מגולים, בימות הרמה או בימות הגשמים: "וצריך לכסכס שלש פעמים: *בעי רבי ירמיה אמטויי ואתויי=חד או דלמא אמטויי ואתויי=תרתי, מאי? "תיקו: העבירן שלא כסדרן: ת"ר הקדים שניים לראשונים תני חדא שניים עלו לו ראשונים לא עלו לו ותניא איבך ראשונים עלו לו שניים לא עלו לו אמר אביי אידי ואידי שניים עלו לו ולא ראשונים ומאי ראשונים, ראשונים לכסדרן ושניים להעברתן: מתני' "כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה ואלו הן הוסתות מפהקת ומעטשת ורוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת וכמין צמרמורות אוחזין אותה וכן כיוצא בהן "וכל שקבעה לה שלשה פעמים הרי זה וסת: גמ' תניא. הדא זימנא *כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה! התם בוסתות דיומי הכא בוסתות דנופא, דתנינא אלו הן וסתות: היתה מפהקת מעטשת ורוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת, הא שפעה ואזלא? אמר עולא בריה דרב עלאי בשופעת

בשופעת

מהתם ונראה לומר דברייתא דהתם קלי אמילתא דק"ק דאמר כדי לכנס בו בגד קטן והתם לא מעלו אלא בני מ' יום והכא לבני כתם חייבי זמעלו בני שלשה ימים ולא שייכי כולהו מילי דהתם הכא ומעוט הכי לא מייתי ההיא ברייתא הכא*:

מפהקת. פי' בקונטרס אשטרליי"ר בלע"ז ואין נראה אלא כמו שפירש בשבת (דף קו.) גבי פיהקן ומה באליי"ר כדאמר בברכות (דף כד:) גבי רבי שהיה מפהק ומניח ידו תחת סנטרו: **מעטשת**. אשטרטוי"ר ונוסה פירש רש"י בגמרא באליי"ר ואין נראה אלא פירוש רומי"ר וכן "גיהק בתפלה רומי"ר ובערוך פירש קול היוצא מן הגרון מתוך מאכל כבד וזה רומי"ר ואין נראה לפרש שנגוטי"ר. וכולהו הני וסתות חייבי שמפהקת או מעטשת שעה או שתים בעת שרגילה לראות אבל מעוט פיהוק או עיטוש חדא זימנא לא קבעה מדמפליג "בין תחלת וסת לסוף וסת ובאמצע פיהוק ואחד עיטוש לא שייך תחלה וסוף:

לימים

עין משפט נר מצוה

לו א ב ג ד ה ו ז מיי' פ"ט מהל' איסורי ביאה הל' ה' ט:

לז ח ט י מיי' שם הל"ב ופ"ז מהל' מעכב ומטבל ומטבל:

לח כ מיי' שם הל"ד ופ"ד מהל' מעכב ומטבל הל"ז:

לט ל מ ז מיי' שם פ"ח מהל' מעכב ומטבל הל"ט ופ"ד מהל' מאכלות אסורות הל"ד; פי' קסת סמיי יא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוי"ט (כדף סב ע"ב) כל יכול וכו' ולא לא דיכול לנתח אפי' ע"י הדחק ממאה מומאה דאוריתא וכו' כל"ל לענ"ד ומי' מהכרא"ל והיא היא:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר אמרי וכו' שניים שבעבור שניים שניים: (ב) תוס' ד"ה (כדף סב ע"ב) כל יכול וכו' לרישא מקומאה דאוריתא וכו' (ג) בא"ד דכיון דנתיבו יכול לנתח וכו' ומי דיכול לנתח ע"י הדחק:

תוספי הרא"ש

וכמה חימצה ג' ימים. בשבת פרק ר' עקיבא מפרש בגמרא מ' יום ובמי רגלים דהכא איירי דקתני התם ר' יהודה אומר כדי להעביר את הכתם [ר"ל] דכאן פי' רוחות מג' ימים לא

אם הקפיד עליו אין, אי לא לא. שלא טעם כלום מבערב. כל שלא אכל כשאר ב"ל: לאפוקי דקדים. קודם היום לאחר שביעור מפגתו ואכל דלא הוי רוק תפל לפי שהשינה ממרכת את הרוק וממזקתו והאוכל ממתקו ומעביר את כחו: תורה אור

סמס. דקתני ניעור כל הלילה הרי זה רוק תפל לא דיעור ממש אלא מתנמנם דודאי שינה של לילה בעינן ושינה היום אע"ג דישן לא תפל הוא הואיל ומעט כלום שהמעטם שהרים נהנה כל היום כולו: פשקים ושנה פרקו. הדבור מעביר כח הרוק: של שלש שעות. שהוא עשוי לדבר בשלש שעות: ליפא מפני. דבעי לעיסה כדי שיצא רוק מעורב בגריסין מסייע ליה לריש לקיש: עובר. קודם שהמלח מעביר כח הגריסין: ויעבור את הכוסי. קדם לפיון: שהחמיצו. שהסריחו: מי מי רגלים דילד או דזקן. של זקן מעלו מפי: מכוסין. מעלו מפי: נימות הסמס. מעלו מפי: כמי רבי ירמיה אמר שלש פעמים דקסני אמטויי ואתויי חד. הולכה והבאה חשיב חד לדלמא אמטויי חשיב חד ואתויי חד דהוו להו תרי: שניים לראשונים. נאלר ובולין ולעונין ואשלג, לרוק תפל ומי גריסין ומי רגלים: שני הדא שניים עלו לו. לותם שהעביר בשנייה עלו לו: ראשונים לא עלו לו. וכי הדר מעביר נתר וטרים וקמונין ואשלג זימנא אחריתי בתר רוק וגריסין ומי רגלים נמצא עוברין עליו כסדרן: ופניא לידך כו'. וקשין אהדדי: אמר אביי הא והא סבירא לו שניים שבעביר. (א) שניים שהיה לו להעביר ראשון עלו לו וראשונים שהעביר ראשון לא עלו לו דהכי שפיר כי הדר מעבריכו לעבוריכו בתר שניים הוי ליה כסדרן: ומאי ראשונים. דקתני בחידך ברייתא עלו לו: ראשונים לכסדרן. שהיה לו להעביר תחלה שהוא העביר לבסוף דהוו להו הכי ראשונים לכסדרן שניים להעבירן: מתני' מפסקה. "אשטרליי"ר בלע"ז: פי כרפס. נגד עבורה: שעלי מעיים. בית הרחם: ושופעת. בגמרא פריך מאי קאמר: גמרמורות. פריגו"ש: אוחזין אותה. בכך נמודה להות בכל עת שהיא רוצה: ויש שעתה. בכל רגעות שתרצה ע"י ושתה אלו: כיוצא בהן. מפרש בגמרא: גמ' כוסתות דיומי. כגון מע"ר לע"ז: שלא שעמה ואזלא. ויכון הוא הוסת הואיל וכל ימיה רוחה: בשופעת

פעמים הרי זה וסת: גמ' תניא. הדא זימנא *כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה! התם בוסתות דיומי הכא בוסתות דנופא, דתנינא אלו הן וסתות: היתה מפהקת מעטשת ורוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת, הא שפעה ואזלא? אמר עולא בריה דרב עלאי בשופעת

[ומי' מנחות מנ. ובתוס' שם ד"ה בן מרבעים]

[ברכות כד.]

[בתמיתין לקמן ע"ב]

מתני' והתם [אמר] דספו סס' יום לא מהני. ר"ם הא דקאמר התם בן מ' יום הוא דמיבעיא ליה הכא דילד או זקן ר"ל דה"ק דילד או זקן. וקצת תימה דלא מייתי בשמעתין הדא דשבת דילד או דזקן. כולה שמעתין מוכחא דמי רגלים דמתניתין מי רגלים דפומם ולא עשב שכך שמו ומי רגלים דהכא הקטרת ומי רגלים דהכא שוין בדומה בפ' דם חפאת דמריך והא בעינן לאעבורי סמסנין על הכתם נתנן אין מכניסין מי רגלים לתקרש ובשביל ששמו מכנגר אין מכניסין אותו לתקרש: ותניא אידך ראשונים עלו לו שניים לא עלו לו. וקשה ליה מברייתא אברייתא נמי פי' דבריייתא תניא לא ידע: מפהקת. פרש"י אשטרליי"ר. אדם שמשש אבריו. ובפ' אם לא הביא נבי פיהקן ומת פי' פלייר אדם רשותה פיו. וכן נראה מהא דאמרינן בברכות נבי ר' כשהיה מפהק היה מניח ידו על סנפרו. ובערוך פי' קול היוצא מן הגרון מתוך שאכל מאכל כבד. ונראה דלא איירי בקביעות ווסת דגיהוק ופיהוק דהכא זימנא אלא כמה פעמים היא עושה כן בשעת ווסתה דבתר פיהוק ובתר עיטוש לא שייך תחלה וסוף וכל אלו ווסתות דנטמה אין להם זמן קבוע:

סדר הסמנים

1 רוק תפל
2 מי גריסין
3 מי רגלים
4 נתר
5 קמונית
6 קמונא
7 אשלג

[ומנחות עז. כ"ק קיט:]

[והוא אדם שמשמש אבריו כ"ב הרמ"ם]

[ועיע"ש פוס' מעגים יב: ד"ה נים]

[ומנחות מנ. ובתוס' שם ד"ה בן מרבעים]

[ומי' מנחות מנ. ובתוס' שם ד"ה בן מרבעים]

[ברכות כד.]

[בתמיתין לקמן ע"ב]

לו ז מ ח מיי' פ"ח מהל' מעכב ומטבל הל"ט ופ"ד מהל' מאכלות אסורות הל"ד; פי' קסת סמיי יא:

לח ל מ ז מיי' שם פ"ח מהל' מעכב ומטבל הל"ט ופ"ד מהל' מאכלות אסורות הל"ד; פי' קסת סמיי יא:

נ"ל מפו
כל"ב ופ"ג מהל' מעכב ומטבל הל"ט ופ"ד מהל' מאכלות אסורות הל"ד; פי' קסת סמיי יא:

• אוכלין
• טינוף
• ליכלוך

נ"ל מ"ר גרים

נ"ל מ"ר רגלים טרחמינן

נ"ל רגעות סמנים טלא כסדרן

נ"ל א"ר יעקב והתניא

פסחים קב: תענית יב. מגילה יח: יבמות מד.

סוכה לט. פסחים ז: קיט. מגילה כח: (מנחות לב)